

Larab

Rebolusyunaryo nga Panmasa nga Mantalaan han Sinirangan Bisayas

Nobyembre 23, 2019 | Tuig 42 Ihap 15

SURE Aid, dugang nga pabug-at ha mga parag-uma

DUGANG NGA PABUG-AT ha mga parag-uma an iginpatuman nga programa nga pautang nga Expanded Survival and Recovery Assistance Program o SURE Aid. Ini an pahayag han Samahan han Gudti nga Parag-uma-Sinirangan Bisayas (SAGUPA-SB) kahuman tikangan han Landbank of the Philippines an pagdistribwer han programa ha mga parag-uma.

Maabot ha P1.5-P2.5 bilyon an pondo nga iginhatag han administrasyon para ha mga prubinsya han Biliran ngan Eastern Samar kun diin 9,095 an benepisyaryo tikang ha rehiyon. Papautangon han P15, 000 nga waray interes ha sakob han walo katuig an mga parag-uma nga mayda usa kaektarya o mas himubo pa an sukat han tuna.

Sigon ha SAGUPA-SB, dako an gin-aatubang nga problema han mga parag-uma tungod ha kawaray tuna ngan mga bulig pan-agrikultura. Grabe liwat an nahiangum han mga parag-uma han rehiyon tungod ha kathuraw ngan impetasyon han peste nga nagpahimubo ha produksyon han humay,, lubi ngan abaka.

Dugang pa han grupo, umabot na ha P7 kada kilo an presyo han humay ha bug-os nga nasud ngan ginpadagmit pa an pagpapatuman han Republic Act 11203 o an Rice Importation Liberalization Law o mas kilala bilang Rice Tarrification Law.

EDITORIAL

Labaw nga nakusog an pag-ato han katawhan ha usa katuig han MO 32

HINI NGA NOBYEMBRE 22, umabot na ha usa katuig tikang han pirmahan ni Rodrigo Duterte an Memorandum Order (MO) 32 nga nagdedeklara han "state of lawless violence" ha Samar, Negros ngan Bicol. Ginsugo ni Duterte an pagpapadara han dugang nga pwersa han Armed Forces of the Philipines (AFP) ngan han Philippine National Police (PNP) hini nga mga rehiyon agud puypuyon kuno an "kabangisan ngan terorismo."

Antes hini, gindeklara liwat niya nga "terorista" an Partido Komunista ng Pilipinas-Bagong Hukbong Bayan-National Democratic Front (PKP-BHB-NDF). Kadungan han utro nga pagpahilawig han balaud militar ha Mindanao, gindeklara an MO 32 agud ipatuman an diri-deklarado nga balaud militar ha mga prayoridad nga

lugar gawas han Mindanao.

Ha sakob han usa katuig, usa nga diri-deklarado nga balaud militar ha Eastern Visayas an ginpatuman han 8th Infantry Division-Philippine Army. Ginpakusog an militarisasyon ha kabaryuhan. Umabot na ha 12 an pankombat nga batalyon han AFP ngan PNP ha rehiyon. Ha syahan nga katunga han 2019, maabot ha 167 nga baryo an ginlansaran han 8th ID han mga operasyon kombat-paniktik-saywar ha tahub han mga operasyon nga *peace and development team/community support program* (PDT/CSP). Maabot ha 34 nga sibilyan, parag-uma, aktibista, ngan lokal nga upisyal an waray kaluoy nga ginpatay han gindududahan nga sundalo. Umabot ha 140 nga lokal nga yunit

"Labaw nga..." sundan ha paypay 2

"Labaw nga...", *tikang ha paypay 1*

han gubyrno an ira ginpirit nga igdek-lara nga "persona non grata" an PKP-BHB-NDFP.

Grabe nga kamadarahug an ginhimo han 8th ID ha masa. Ginbomba nira an mga umhanan ngan nagpan-ngawat han ani han mga parag-uma. Nanlupot hira han tuna ha Leyte komo kabulig han mga despotiko nga agaron maytuna ngan han kurakot nga mga pulitiko. Nandakop, nangastigo ngan nantortyur hira. Nanarhug hira ha piniritay nga pagpasurender ngan pagpapartisipar han masa ha mga pabilib nga proyekto sugad han *medical mission*, panuri, paa-rot ngan proyekto nga *livelihood*. Ginpakaraut nira an mga aktibista ngan mga progresibo nga organisasyon nga nagpapasulong han interes han katawhan. Pauru-utro an ira pagbibinuwa ngan yana gin-gigipit an midya agud mahadlok nga igsumat an ungod nga kamutangan han katawhan.

Nagkukuri gihapon an katawhan ilarum ni Duterte. Ginpadayon niya an hiluagan nga importasyon han bugas nga ginpapatay ha lokal nga produksyon han humay. Kulang pa gihapon an ayuda para ha mga parag-uma nga grabe nga naapektaran han pagluros han presyo han koprang ngan humay, nga ginpagrabe liwat han kalamidad. Milyun-milyon nga pamilya nga Pilipino an nawarayan han panginabuhin ngan nag-aantos han ura-ura nga kagutom. Ginpupuga hira pinaagi han patung-patong nga buhis samtang himubo pa gihapon an suhol ngan gintitipid an mga serbisyo sosyal.

Amo ini an ungod nga madarahug ngan matalumpiguson. Amo ini an labaw nga nagduso ha hiluag nga katawhan ngadto ha dalan han rebolusyon.

Ha luyo han MO 32 ngan han ginpapasintas nga kamadarahug han 8th ID, labaw nga sumulong an armado ngan diri-armado nga pakig-away ha Eastern Visayas. Ha luyo han ginpadako nga pondo, ginpakusog nga mga armas, ngan ginpadamo nga mga tropa, pakyas gihapon an 8th ID nga pupuyon an BHB. Nagpapabilin an BHB komo madig-on nga sararigan ngan tagdependa han katawhan. Nahiagum han pasista nga

militar an mas dako nga kaswalti ngan nabay-og ha kahadlok hin madinaugon nga malansar han BHB an mga mas agsub nga taktikal nga opensiba ha kaway, sugad han kontra-opensiba ha San Jorge hadton Enero, opensiba ha Calbiga hadton Abril, opensiba ha Lao-ang hadton Hunyo, ngan opensiba ha Borongan hini nga bulan. Labot hini, daug an damo pa nga mga operasyon nga reyd, haras, isnayp, partisano ngan kontra-opensiba kontra ha mga pasista nga tropa han rehimen Duterte. Ha ngaran han demokratiko nga gubyrno han katawhan, ginsirutan hini an mga kontra-rebolusyunaryo ngan ahente-militar nga damo an sala ha katawhan. Nakumpiska hini an damo nga armas ngan higamit nga gin-gagamit na yana diri para tarhugon an masa kundi para depensahan hira. Nagseserbe ha katawhan an BHB sanglit padayon liwat hira nga ginsusupportahan ngan ginhihigugma han katawhan. Diri gud mapeperdi han bisan ano nga pasista nga tropa an hukbo han katawhan.

Ginsung-an han MO 32 an naglalarab nga kangalas han katawhan kan Duterte. Ginpakyas han katawhan an pag-atentar han 8th ID nga rub-on an base panmasa han rebolusyunaryo nga kagiusan, bisan pa gumamit ini han mga taktika nga teror ngan mga sustenido nga operasyon PDT/CSP. Ha bug-os nga rehiyon, ginpakita han katawhan an ira pagdiri ha dirudilain nga pangabuso han 8th ID pinaagi han mga organisado

nga kagiusan masa. Pinaagi han ginpakusog nga kontrapasista nga kagiusan, gin-atuhan nira an militarisasyon ha mga ngatanan nga pamaagi, sugad han marayhak nga pagsuporta ha BHB, organisado nga pag-ebakwet, ngan dagmit nga pagbuksas ha mga panalapas ha tawhanon nga katungod. Gin-insister nira an ira mga demokratiko nga katungod, sugad han pagbawi han higluag nga mga katunaan tikang ha mga despotiko nga agaron maytuna, pag-insister han ayuda para ha mga biktima han kalamidad, ngan pag-ato ha mga neoliberal nga atake ha trabaho, agrikultura, edukasyon, rehabilitasyon ngan pabalay ngan serbisyo sosyal.

Atubangan han natikapintas nga pasismo ngan natikahilarum nga krisis, nagpapabilin an matambok nga tuna para ha dugang nga rebolsyunaryo nga pagsulong. Ha natad han armado nga pakig-away ngan ha kagiusan masa, napamatud-an han katawhan nga akos hini ni pakyason an MO 32. Napamatud-an han BHB nga akos hini nga pakyason an pasista nga pagpupuyon han rehimen US-Duterte ngan depensahan an katawhan. Napamatud-an han katawhan nga nakada ha ira an tinuod nga kusog. Tungod hini nga mga kadaugan, inspirado hira nga ipadayon pa an ngatanan nga porma han pakig-away tubtub mapabagsak hi Duterte ngan padayon nga makigbisog para ha nasyunal nga katalwasan ngan demokrasya tubtub ha kadaugan. █

BALITA

Rehimen Duterte: Usa nga gerra ha propaganda nga mayda makarima-dima nga resulta

HA KADA PAG-ATAKE han rehimen Duterte, ginpapakita an tinuod hini nga nawong, an nawong han nagtitikadunot nga guberno nga niyutiyo han mga langyawanon nga interes ngan nangangarasikas nga igpabilin an presente nga sistema. Sigon ini han masunod nga ginpahalipot nga artikulo han *Liberation*, an upisyal nga mantalaan han National Democratic Front of the Philippines, nga ginpagawas hini nga Nobyembre.

Ha pagsumpay han mga progresibo nga organisasyon ha PKP-BHB ngan ha armado nga pakigbisog, ginpapara hini an bagis nga nagbabahin ha rebolusyunaryo nga kagiusan ngan ha mga ligal, demokratiko ngan panmasa nga kagiusan ngan nag-uundong han lehitimo nga panawagan han katawhan.

Hinimu-himo nga estorya pinaagi han Red-tag ngan mga buwa

Prinsipal nga elemento an *Red-tagging* ngan pagpakaraut ha mga organisasyon han "strategic communication" ilarum han "whole-of-nation" approach han kontra-insurhensiya nga programa han rehimen Duterte. Karuyag hini nga igpakita nga nagbuburubligay an magkailan-lain nga ahensya han guberno ngan katawhan Pilipino agud pupuyon an kagiusan.

Ginpangunahan han militar nga pwera han rehimen Duterte an iya makinarya ha propaganda. Gintukod hini an National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC) ngan gin-gamit an mga ahensya nga sibilyan agud pagiuson ha iya kontra-insurhensiya nga operasyon. Target i-*Red tag* han NTF an mga ligal ngan progresibo nga panmasa nga organisasyon nga kritikal ha iya rehimen.

Mayo 2019, nadakop ha akto an mga nakauniporme nga membro han PNP nga nagpinanhatag han ira mantalaan kun diin gin-aakusaran nga kalakip han rebolusyunaryo nga kagiusan an mga *party-list* ilarum han Makabayan Coalition. Sugad liwat an ginhimo ha mga aktibista

han tawhanon nga katunngod, abogado, tawo ha singbahan ngan mga mamamahayag ha prubinsya han Panay, Negros, Davao ngan Cagayan de Oro. Ginkumbinsar liwat han NTF-ELCAC an mga membro han European Union nga utdon an bulig ngan pondo para ha Karapatan, Ibon International ngan Rural Missionaries of the Philippine. Magin an mga unyon han mga trabahador ha mga eskoylahan, pampubliko nga hospital ngan mga upisina diri liwat talwas ha *Red-tagging*. Gin-gamit liwat han Philippine News Agency ngan Presidential Communications Operations Office an *social media* agud ipasamwak an mga buwa nga retrato ngan pahayag kontra ha mga lider han mga panmasa nga organisasyon.

An pinakadako nga buwa nga ginpasamwak han AFP ngan PNP amo an pagsesering nga nagdaug na hira ngan pupoy na an insurhensiya nga ginpanhimuwa na ha panahon pa han administrasyon Ramos. Gin-gamit liwat an midya kun diin iginpresentar nira an mga buwa nga nagsurender nga ira ginpirit, ginbuwaan ngan ginhukip pinaagi han Enhanced Comprehensive Livelihood Program. Ngan kun mayda mamatay ha usa nga lehitimo nga engkwentro an mga membro han AFP-PNP, gintatahuban nira an ira kaperdihan o aakusaran an BHB nga natalapas ha internasyunal nga makatawo nga balaud.

Pagtipa ha guberno, usa nga krimen

Ginkukunsidera han rehimen Duterte

"Rehimen...", *sundan ha paypay 5*

Pauru-utro nga pagbibinuwa han 8th ID

Talapas ha internasyunal nga balaud han gerra an paggamit han *command-detonated explosives* (CDX)

Ginpasarang na liwat ini han 8th ID kahuman han madi-naugon nga ambus han Sergio Lobina Command-BHB kontra ha mga elemento han 14th IB ha Borongan hini nga Nobyembre 11, kun diin gumamit hira han unom nga CDX. Mau-pay ini nga ginpupusisyon han BHB ha *killing zone* ngan gintutuyo an eksakto nga pagbuto hini. Diri ini mabuto bisan kun nababantad ngan kinahanglan han opereytor agud bumuto. Lugod, kun pagtalapas la ha paggamit han bomba, waray mapaglamin han mga FA-50 han 8th ID an sibilyan ha BHB hin magpabuto ini ha Brgy. Caputoan, Las Navas hadton Oktubre. Inabot ha 45 nga tropa han 8th ID an napatay han mga CDX.

Nagrerekluta han mga menor de edad an BHB

Hadton panahon pa ni Marcos ginpapasamwak han AFP ini nga buwa ngan ginbubuhi na liwat yana. Kahuman ini hin madakop kuno nira an usa nga menor de edad nga Pula nga mangaraway ha agway giutan han BHB ngan 46th IB ha Hinabangan, Samar. Klarado ha palisiya han BHB nga kinahanglan diri maubos ha 18 anyos an edaran han usa nga aplikante san-o hiya karawton komo kaapi han BHB. Napartisipar an mga menor de edad ha rebolusyunaryo nga organisasyon han mga kabatan-unan, an Kabataang Makabayan. ■

Duterte, dugang nga nahihimulag ha katawhan

HA NAGTITIKAGRABE nga sala han pasista nga hi Duterte ha katawhan, ha paghitaas han ihap han ekstrahudisyal nga panmatay, pagtalapas ha mga tawhanon nga katungod, kurapsyon ngan padayon nga pagyukbo ha imperyalista nga mga nasud, nagtitikakusog an guliat han katawhan Pilipino nga ihmulag ngan patalsikon hi Duterte.

Pan-gigipit ha midya

Usa kadekada na an naglabay han mahitabo an Ampatuan massacre pero naguli-at pa gihapon para ha hustisya an mga kaurupdan han 58 biktima kun diin 32 an mamamahayag. Dirudilain nga paglikay an ginhihimo han administrasyon agud mag-iniha an kaso. Igintutudlok ini nga pinakagrabe nga atake ha mga mamamahayag ha kasaysayan. Sigon han Committee to Protect Journalists 2019 Global Impunity Index, kaapi an Pilipinas ha mga nasud nga mayda pinakadamo nga diri nareresolba nga kaso han panmatay ha mga mamamahayag sa sakob han naglabay nga napulo katuig.

Ilarum han rehimen Duterte, nagpapadayon la an sugad nga kamutangan han mga mamamahayag. Gintatarhug ngan ginpapahuyo an hin-o man nga makusog an buot nga magin kritikal ha gubyerno. Magkalain-lain nga pamaagi an ginhihimo ni Duterte agud magruhaduha ngan mawarayan han kredibilidad an midya. Diri la an mga alternatibo nga midya sugad han Bulatlat, AlterMidya ngan Kodao an gintatarget han pasismo kundi magin an mga mantalaan han mga unibersidad. Gin-atentar li-

wat nga sudlon han intel han militar an upisina han Philippine Collegian, an upisyal nga mantalaan han Unibersidad ng Pilipinas-Diliman.

Ginsisingabot liwat ni Duterte an kahadlok han mga mamamahayag ngan ginagamit ini agud tahuban an iya mga sala ngan pahamuton an iya ngaran. Han hadi, ginpangunahan han 8th ID kaupod an RTF-ELCAC an Region 8 Media Briefing kun diin gin-estoryahan an EO70 o ang “*whole-of-nation*” approach. Kaparte liwat hini an pagpapapirma ha mga membro han midya ha usa nga Manifesto of Commitment kun diin igindedeklara an ira katangkuran ha pagpapatuman an EO 70. An sugad nga ginhihimo klaro nga pagtalapas ha kalibrihan ha pamamahayag.

Pagsuporta han senado ngan kongreso ha mga panawagan han katawhan

Han hadi, naglansar han hilapad nga protesta ha bug-os nga nasud an mga parag-uma agud ipanawagan an pagpapabasura ha Republic Act 11203 o an Rice Liberalization Law ngan pagpapatuman han tinuod nga reporma ha tuna. Naghimo liwat han magkalain-lain nga aktibidad an Bantay

Bigas kaupod an Stand With Samar-Leyte agud maabot an pinakahiluag nga suporta han katawhan Pilipino. Nakagtirok hira han 50,000 nga pirma para ha ginhihimo nga “Petisyon ng Mamamahan kontra sa Pagbabasura ng RA 11203 Rice Liberalization Law” ngan iginpresentar ini ha senado. Mapaso an pagkarawat ha ira han bug-os nga Makabayan Bloc, House Speaker Allan Cayetano, Majority Floor Leader Ferdinand Martin Romualdez ngan mga tinaglawas han mga distrito ha Isabela.

Samtang, umabot na ha 78 nga kongresista an pumirha ha petisyon agud pugngan an nagtitikagrabe nga pagpuyoy ha mga ligal, patriyotiko ngan mga progresibo ng organisasyon. Usa ini nga signipikante nga ihap nga nagpapakita han diri pag-abuyon han mga kaurusa ni Duterte ha iya pamumuno. An pasismo ni Duterte amo an hinay-hinay nga naghihimo han pagtitipa ha sakob han iya administrasyon.

Gin-aabat na ni Duterte ngan iya mga alipures an resulta han iya mga kontra-nasud ngan kontra-demokrasya nga mga palisya. Abat na gud han bug-os nga katawhan Pilipino an nagtitikagrabe nga krisis ha ekonomiya, kawaray katadungan ngan paniniyupi ngan pananalumpigos. Sanglit, naglalarab na ha kangalasan an katawhan ngan tikadto ha pagpapabayad kan Duterte. Kinahanglan pakusgon han katawhan Pilipino an ira panawagan para ha mga demokratiko nga katungod. Bubug-uson nira an pinakahilapad nga alyansa han mga tag-undong han tawhanon nga katungod, tawo ha singbahan, midya, abogado, kabatan-unan ngan estudyante ngan iba pa agud patalsikon an pasista nga niyutiyo nga hi Duterte. ■

May kwarta para ha armas, pero waray para ha parag-uma

Haros **P18 milyon** nga balor han armas ngan higamit an ginpalit han PNP-Regional Office 8 para ha ira mga pulis hini nga bulan. Samtang, utang nga kinahanglan baydan an gindistribwer han gubyerno nga P15,000 ha kada usa nga 9,095 nga parag-uma ha Eastern Visayas ilarum han programa nga SURE AID.

71	.556mm Galil ACE 22N basic assault rifles
497	magasin para ha AR15/M16 nga riple
34	XRM Honda motorcycles
71	tactical slings
191	tactical vests Level IIIA, two upgraded plates Level IV
42	crime scene kits

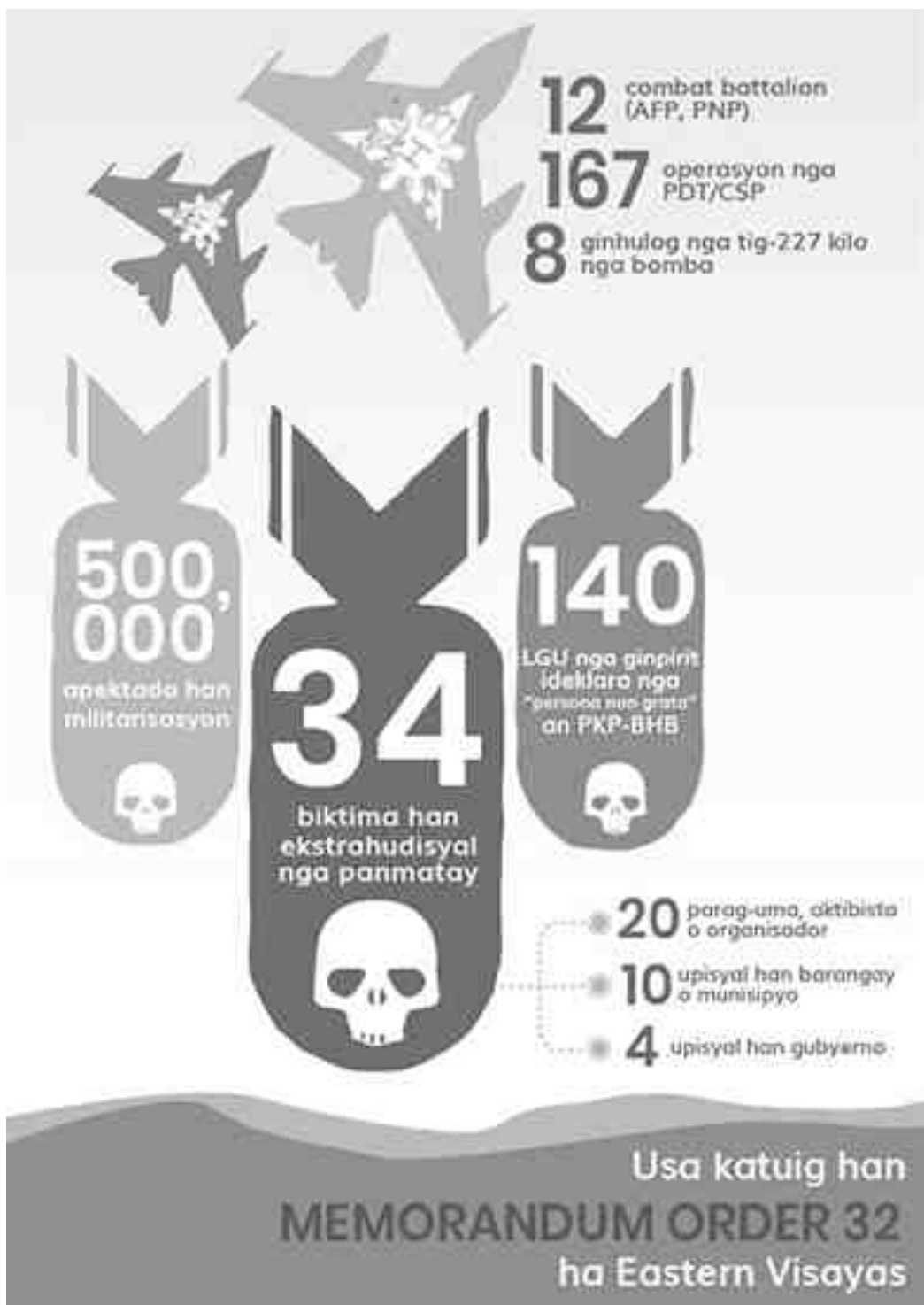
FROM: Duterte

"Rehimen...", *sundan ha paypay 3*

komo usa nga krimen an hin-o man nga magpahayag han pagtipa ha iya administrasyon. Gin-gagamit hini an hudikatura kontra ha iya mga kritiko. Pira nga pananglitan hini amo an kaso han *perjury* nga iginsalawad kontra ha Karapatan, RMP, Gabriela; kaso han sedisyon ha bise-presidenta nga hi Leni Robredo; kaso han *kidnapping* kanda Bayan Muna *president* Satur Ocampo ngan Act-Teachers *party-list* Representative France Castro. Padayon liwat an mga ginhimo nga kaso ngan tanum-ebidensya kontra ha mga aktibista sugad kan Maoj Maga labina ha mga NDFP *peace consultant* sugad kanda Rey Casambre, Vic Ladlad, Adel Silva ngan Esterlita Suaybaguio. Panigamnan liwat han impluwensya han militar ha hudikatura an pagbasura han Court of Appeals ha petisyon nga iginplatar han National Union of People's Lawyers hiunong ha *writ of habeas corpus* ngan *writ of amparo*.

Pagpahuyo ha midya

Komo kaparte han "strategic communication" nga estratehiya han rehimen, gin-akusaran hini nga buwa ngan ginbaydan an mga mamamahayag agud malumos an kamatuoran. Gintestingan ni Duterte nga hadlukon an mga mamamahayag para mapamingaw ngan diri na umato ha iya rehimen. Ginpasamwak liwat an mga ginhimo nga es-

Larab

Rebolusyunaryo nga Panmasa nga Mantalaan han Sinirangan Bisayas

Nobyembre 23, 2019 | Tuig 42 Ihap 15

ndf.easternvisayas
 @ndfevisayas
 ndfevis@gmail.com
 evsirang.blogspot.com

I-download an PDF:
tinyurl.com/NDFEVMediaOfficePubs

torya nga mayda larang an pira nga organisasyon ha midya lakip an National Union of Journalists of the Philippines, Vera Files ngan Philippine Center for Investigative Journalism ngan pira nga indibidwal sugad kan Inday Espina-Verona ngan Danilo Arao, nga patalsikon hiya. Gintarhug liwat an ABS-CBN nga diri hahatagan han bag-o nga prangkisa. Magkalain-lain nga upisina ang ginbisita para seguruhon kuno nga patas an pagbabalita hiunong ha gerra kontra druga. Naglansar liwat han sistematiko nga pag-atake ha mga *online websites* han pira nga alternatibo nga midya sugad han Bulatlat, Koda, Altermidya, Pinoy Weekly at NUJP. Gintarget liwat an mga *websites* han Bayan, Karapatan, Bayan Muna ngan Gabriela, pati an kanan PKP nga Philippine

Revolution Web Central.

An ginkumbinar nga mahugaw nga taktika ha propaganda ni Duterte ngan an daan nga pamaagi han pananalumpigos pinaagi han armado hini nga pwersa, amo an magbubuksas han kaduntan han guberno nga karuyag la atamnon an langyawanon nga interes. Ginpapakita la hini an katukmaan han pag-uundong han singkuwenta na yana katuig nga bag-o nga nasyunal demokratiko nga rebolusyon.

Agud mautod na an waray katapusan nga pagbinuwa ngan panmatay han pasista nga rehimen, kinahanglan magkaurusa an kada Pilipino ha sakob ngan gawas han nasud para ibuksas ngan suknaon an mga pagbinuwa hini ngan bug-uson an pinakahlapad nga pagkaurusa han katawhan. **■**